

19 objecten in Boskoop.

Aanleiding.

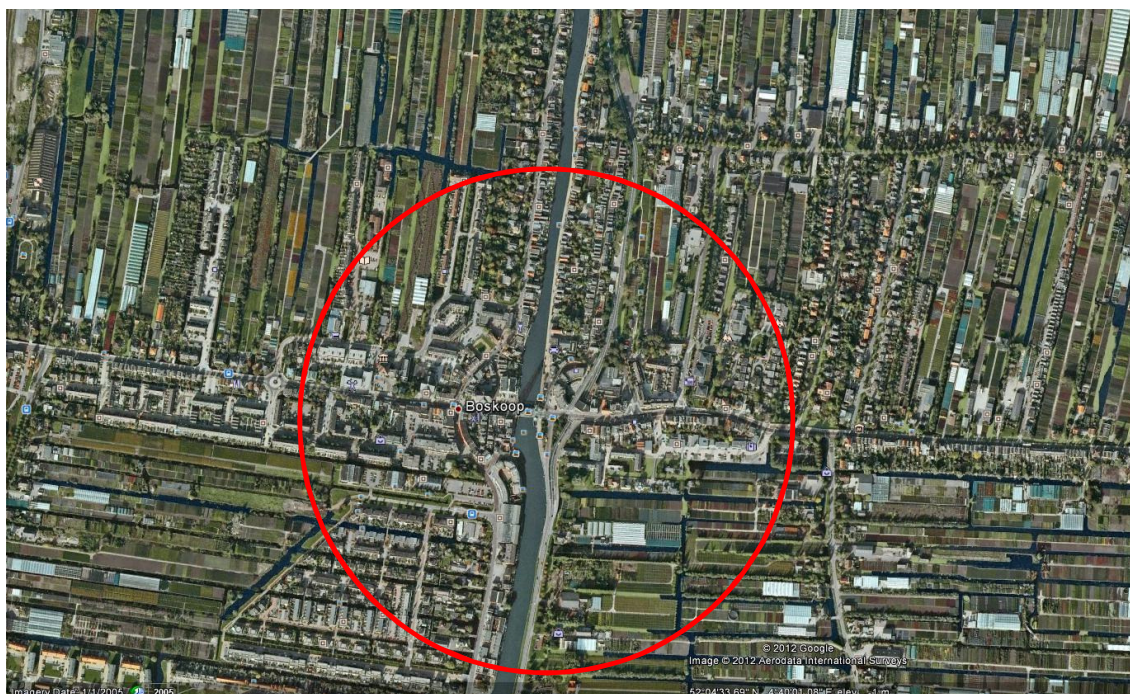
De Provinciale Commissie van Heemschut in Zuid-Holland heeft een lijst met 19 objecten opgesteld die naar haar mening bescherming verdienen als Gemeentelijk Monument (GM). Bij de huidige wetgeving kunnen onbeschermd cultuurhistorisch waardevolle objecten niet langer na een sloopaanvraag alsnog beschermd worden. Inmiddels is hierover een goed overleg met Gemeente Boskoop tot stand gekomen.

Karakteristieken Boskoop.

Boskoop is al in de late middeleeuwen bekend om de boomkwekerijen. De veengrond bleek een zeer goede kweekbodem, oorspronkelijk voor fruitbomen, later ook voor sierteelt. Vanwege deze goede grond is rondom Boskoop het veen niet afgestoken voor turfwinning. Om de natte grond af te wateren zijn er, op korte afstand van elkaar en evenwijdig aan elkaar, lange sloten gegraven. De vrijkomende grond werd op de stroken land gestort, waarop de bomen werden geteeld. Dit eeuwenoude landschap met de vele sloten is er nog steeds en het is op grote stukken vrijwel gaaf.

Boskoop heeft een vrij eenvoudige structuur. De Gouwe vormt de noord-zuid as van Boskoop. De hefbrug is het knooppunt, van daaruit loopt naar het oosten een lange weg, Reijerskoop, en naar het westen een weg met de naam Zijde. Op oude kaarten is dit assenkruis te herkennen. Het centrum van Boskoop (rode cirkel) ligt aan beide zijden van de brug, met het zwaartepunt op de westelijke oever. Daar staat de NH kerk met rondom de winkels.

Heemschut Zuid-Holland

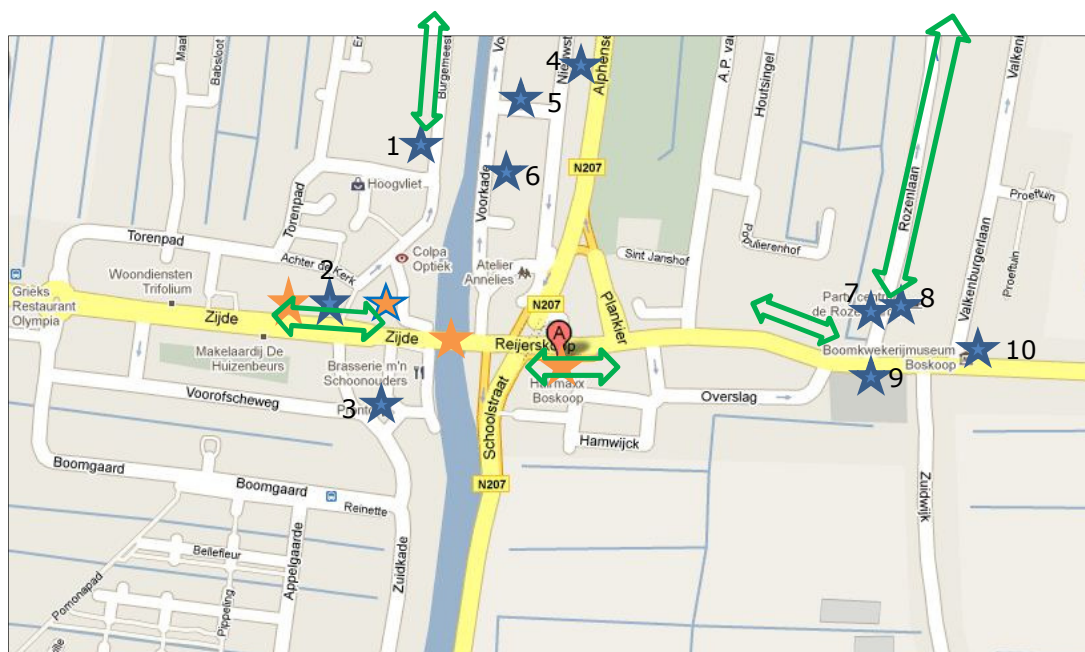
19 objecten in Boskoop.

Op de Google foto is te zien dat boven de oost-west verbinding alle percelen haaks op deze weg staan en eronder evenwijdig eraan (NB: de rode cirkel is dezelfde als op de oude kaart, de Googlekaart is een uitvergroting).

Het beeld van het huidige Boskoop bestaat uit grotendeels nog authentieke bebouwing uit eind 19e eeuw en eerste helft 20e eeuw. Eind 19e eeuw bloeide de sierteelt enorm op door onder andere een grote vraag uit Duitsland. In die bloeitijd heeft menig teler een modern huis laten bouwen op zijn terrein of langs één van de straten in het dorp. Een grote ingreep in het dorpsbeeld was het rechte trekken en verbreden van de Gouwe tussen 1898 en 1910, waarna in 1936 de monumentale hefbrug (ca. 35 meter hefhoogte) wordt geplaatst.

Pas in het laatste kwart van de 20 eeuw en begin deze eeuw heeft Boskoop forse bouwprojecten uitgevoerd. Die projecten hebben het beeld van het oude Boskoop nauwelijks aangetast, alleen langs de Zuidkade heeft een groot nieuwbouw complex het beeld van de Gouwe oever ingrijpend veranderd. De nieuwbouwwijken liggen in het zuidwestelijke kwadrant, dat voorheen nauwelijks bebouwing kende.

Grote delen van Boskoop, vooral langs en ten oosten van de Gouwe, zijn daardoor nog vrijwel gaaf en karakteristiek voor het Boskoop uit de bloeiperiode eind 19^e, eerste helft 20^e eeuw. De meeste objecten die Heemschut voor bescherming als Gemeentelijk Monument aanbeveelt, zijn hier langs de hoofdstraten te vinden: Burgemeester Colijnstraat, Reijerskoop, Rozenlaan en Biezen waar de kwekersvilla's vaak met mooie tuinen en monumentale bomen het beeld bepalen. Ook de wat eenvoudiger bebouwing van de Nieuwstraat is redelijk gaaf en heeft kwaliteit.

Op deze kaart van het centrum zijn de Rijksmonumenten met oranje sterren aangeduid. De blauwe sterren markeren de beoogde Gemeentelijke Monumenten en de groene pijlen geven de ensembles weer, waar de objecten onderdeel van zijn.

Heemschut Zuid-Holland

19 objecten in Boskoop.

De Rijksmonumenten zijn vlnr: het Stadhuis, de NH kerk wat betreft het orgel, de hefbrug en 2 winkelpanden aan de Gouwestraat. Buiten deze kaart liggen de Rijksmonumenten Flora met het Rosarium, de watertoren, Reijerskoop 196, Laag Boskoop 123.

De NH kerk zelf is niet beschermd, kerk en toren hebben geen enkele beschermde status. Deze kerk bepaalt tezamen met de hefbrug wel het grote beeld van Boskoop. De kerk, oorspronkelijk uit 1783, is na de brand in 1895 herbouwd in een mooie en vrij sobere maar sierlijke neorenaissance stijl.

De 18 andere beoogde Gemeentelijke Monumenten op deze kaart zijn:

1. woning, Burg. Colijnstraat 46 (ca.1910),
2. de gereformeerde kerk, Zijde 11a (1928-1930, van Osnabrugge),
3. woning, Koninginneweg 15 (1931, D.L. Landman),
4. Chr. Lagere school, Nieuwstraat 77 (1901) en daarnaast
5. de Chr. Ger. Kerk, Nieuwstraat 79 (1892),
6. Ned. Herv. Kerk, Dwars Nieuwstraat 2 (1884),
7. woning Niet Sonder Godt, Voorkade 40 (1686)
8. kwekersvilla De Witte Adelaar, Rozenlaan 9 (ca. 1915)
9. schoolgebouw Rozenburcht, Rozenlaan 4 (1912, Jos Margry)
10. begraafplaats met witgepleisterde toegangspoort, Reijerskoop bij 83 (ca. 1885)
11. gepleisterde woning/boomkwekersmuseum, Reijerskoop 56 (1856).

Buiten de kaart staan de volgende objecten:

12. boerderij met zomerhuis, Nesse 9 (ca.1800),
13. kwekersvilla Van Tol, Biezen 51 (1906),
14. bedrijf fa. Joh. Vd kooy & Zn met woonhuis, Laag Boskoop 10-14 (ca.1910),
15. stationsgebouw met goederenloods, Parklaan 6 (1936, H.G.J. Schelling),
16. houten boomkwekerskantoortje met schoorsteen, Reijerskoop 88 (ca 1910),
17. langhuisboerderij, Spoelwijkschedijk 2 (1905),
18. kwekersvilla Fledderus Mackaay, Zijde 79 (1932)

1. Burg. Colijnstraat 46

2. Geref. kerk Zijde 11A

3. Koninginneweg 15

Heemschut Zuid-Holland

19 objecten in Boskoop.

4. en 5: chr. lagere school en christelijk gereformeerde kerk, Nieuwstraat 77 en 79

6.nhkerk Dwars Nieuwstraat 7.Niet Sonder Godt, Voorkade 8.Villa Rozenlaan 9

9.Rozenburcht, Rozenlaan 4

10.toegangspoort begraafplaats Reijerskoop

Heemschut Zuid-Holland

19 objecten in Boskoop.

11.boomkwekersmuseum, Reijerskoop 56

13.kwekersvilla, Biezen 51

12.boerderij met zomerhuis, Nesse 9

14.bedrijf vd Kooy, Laag Boskoop 10-14

15. Station, Parklaan 6

16.boomkwekerskantoor, Reijerskoop 88

17.boerderij, Spoelwijkschedijk 2

Heemschut Zuid-Holland

19 objecten in Boskoop.

18. kwekersvilla Fledderus Mackaay, Zijde 79

en tenslotte als 19. de NH kerk:

Aanbeveling.

Heemschut wil graag de Gemeente Boskoop aanbevelen om de bovengenoemde objecten de beschermende status van Gemeentelijk Monument te verlenen. Deze objecten zijn de ankerpunten van de cultuurhistorie die Boskoop een bijzonder eigen gezicht en identiteit geeft. Zij representeren in Boskoop de bloei van de boomteelt eind 19^e, eerste helft 20^e eeuw. Sloop zou een verarming betekenen voor het beeld van Boskoop.